

TEHY - SELVITYS KANSAINVÄLISESTÄ REKRYTOINNISTA 2023

Aula Research

Taustaa selvityksestä

- Aula Research on toteuttanut Tehyn toimeksiannosta kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää sote-alan ammattilaisten näkemyksiä kansainvälisestä rekrytoinnista ja työperäisestä maahanmuutosta
 - Näkemyksiä selvitettiin kysymällä Tehyn jäsenistöltä työvoiman riittävydestä Suomessa, työpaikkojen valmiudesta vastaanottaa ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä, ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden perehdytyskäytännöistä, työntekijöiden tasapuolisesta kohtelusta sekä monikulttuurisuudesta työpaikoilla
- Selvityksen kohderyhmään kuuluivat Tehyn jäsenet ja kyselyyn vastasi yhteensä 18 618 Tehyn jäsentä
 - Kyselyyn vastasi yhteensä 17 679 hoitajaa ja 939 hoitotyön johtajaa
 - Kyselyn vastausprosentti on 18
- Kyselyn otos kerättiin sähköisellä kyselyllä aikavälillä 8.–31.3.2023

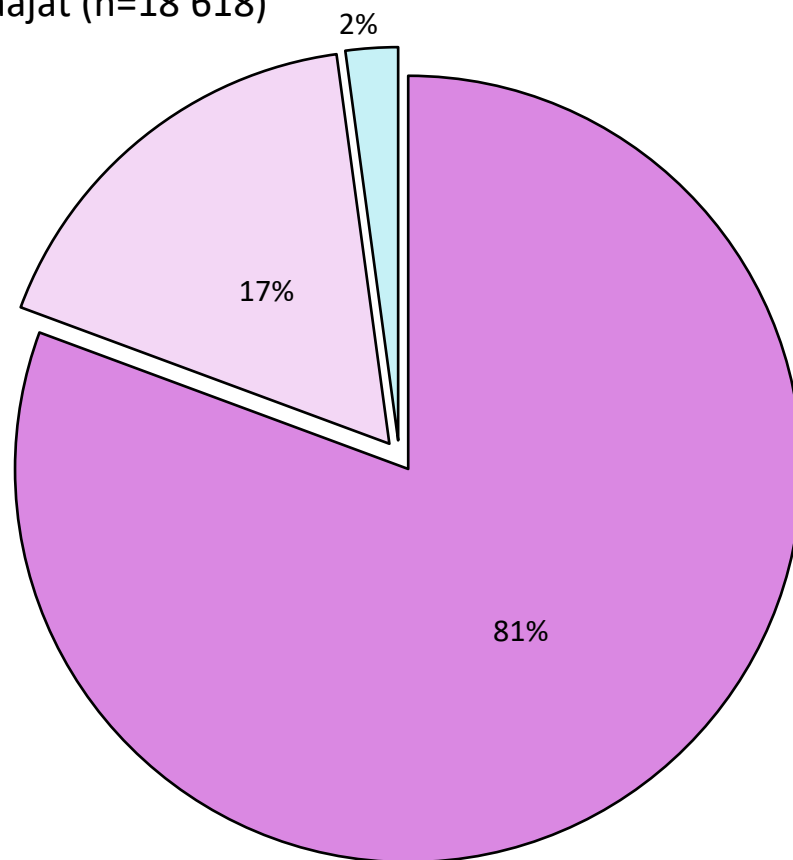

VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

Vastaajien taustatiedot

Mikä on työnantajasektorisi?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

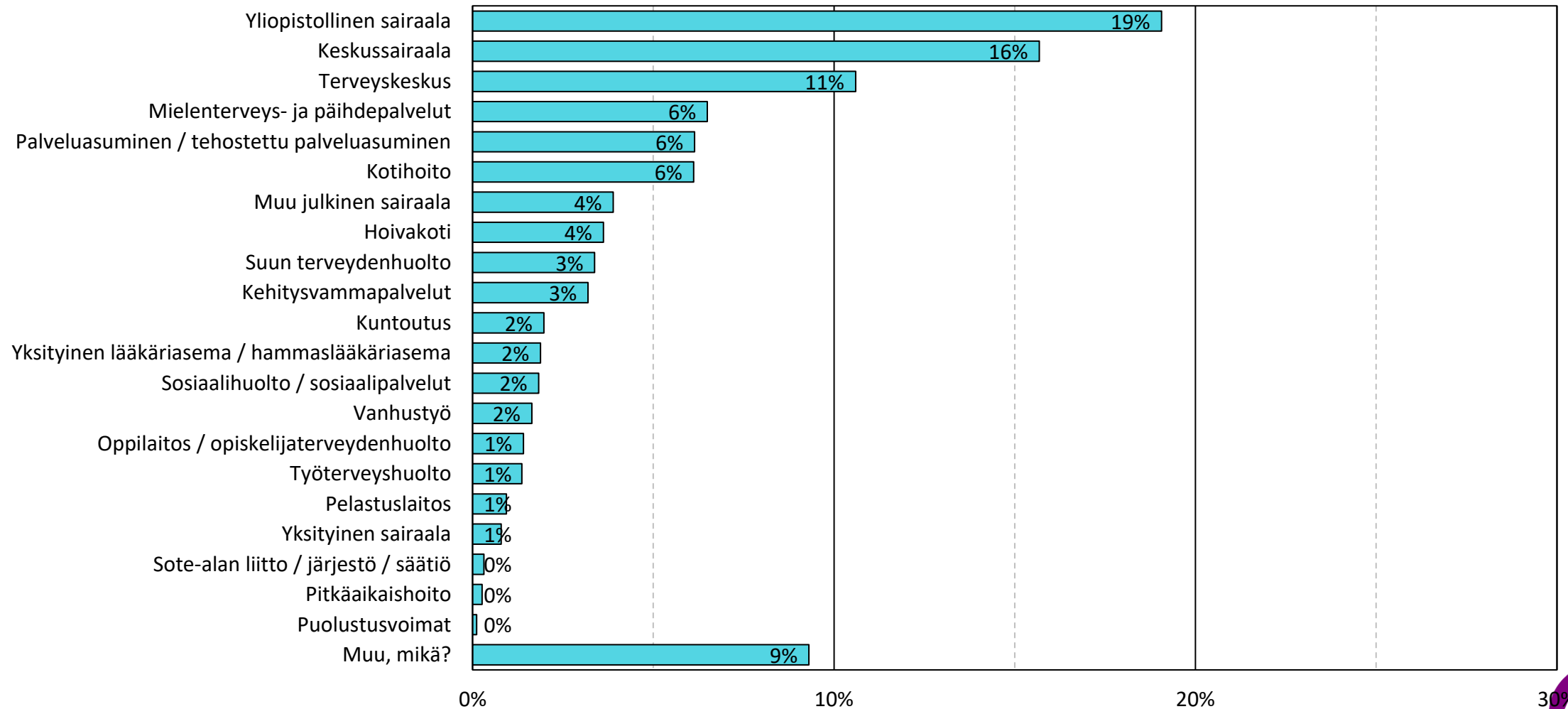
- Julkinen sektori (esim. kunta, hyvinvointialue)
- Yksityinen sektori (esim. yritys)
- Kolmas sektori (esim. järjestöt, säätiöt)

Vastaajien taustatiedot

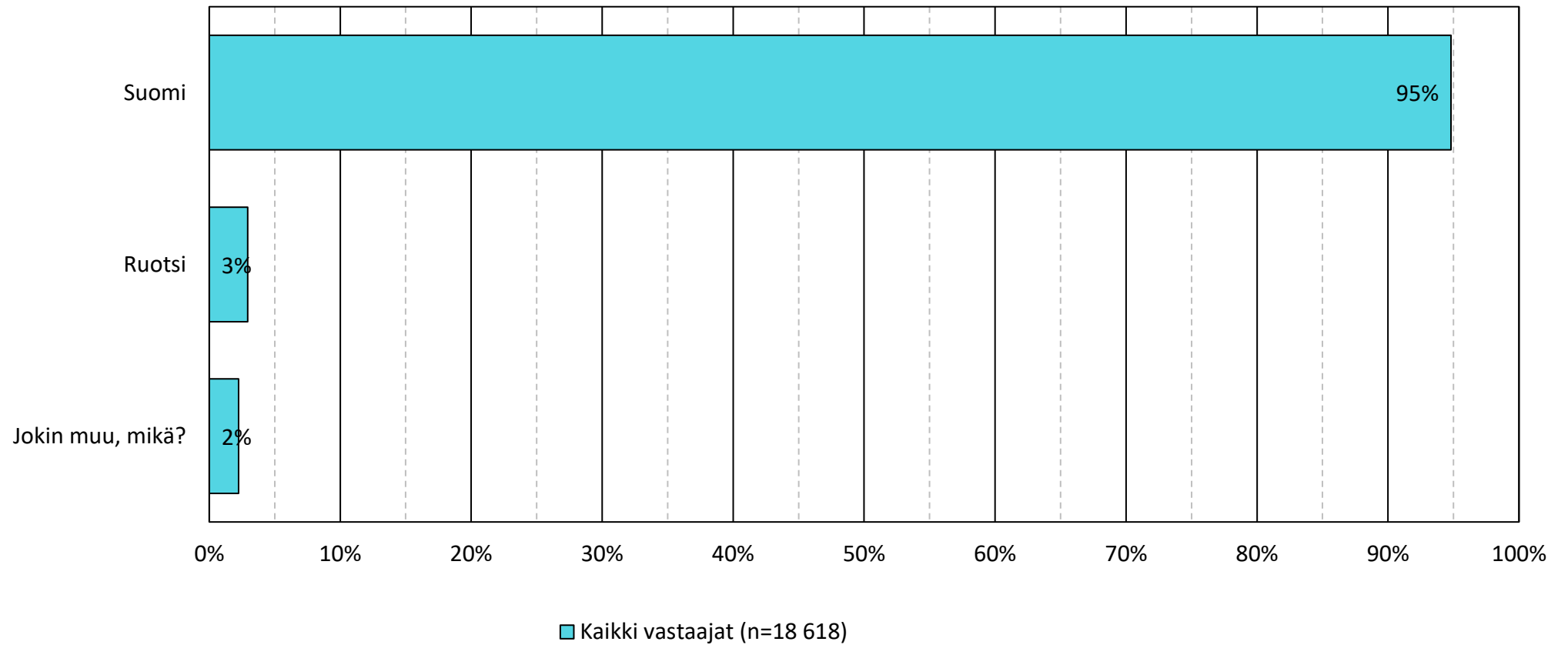
Missä työskentelet?

Kaikki vastaajat (n=18 618)

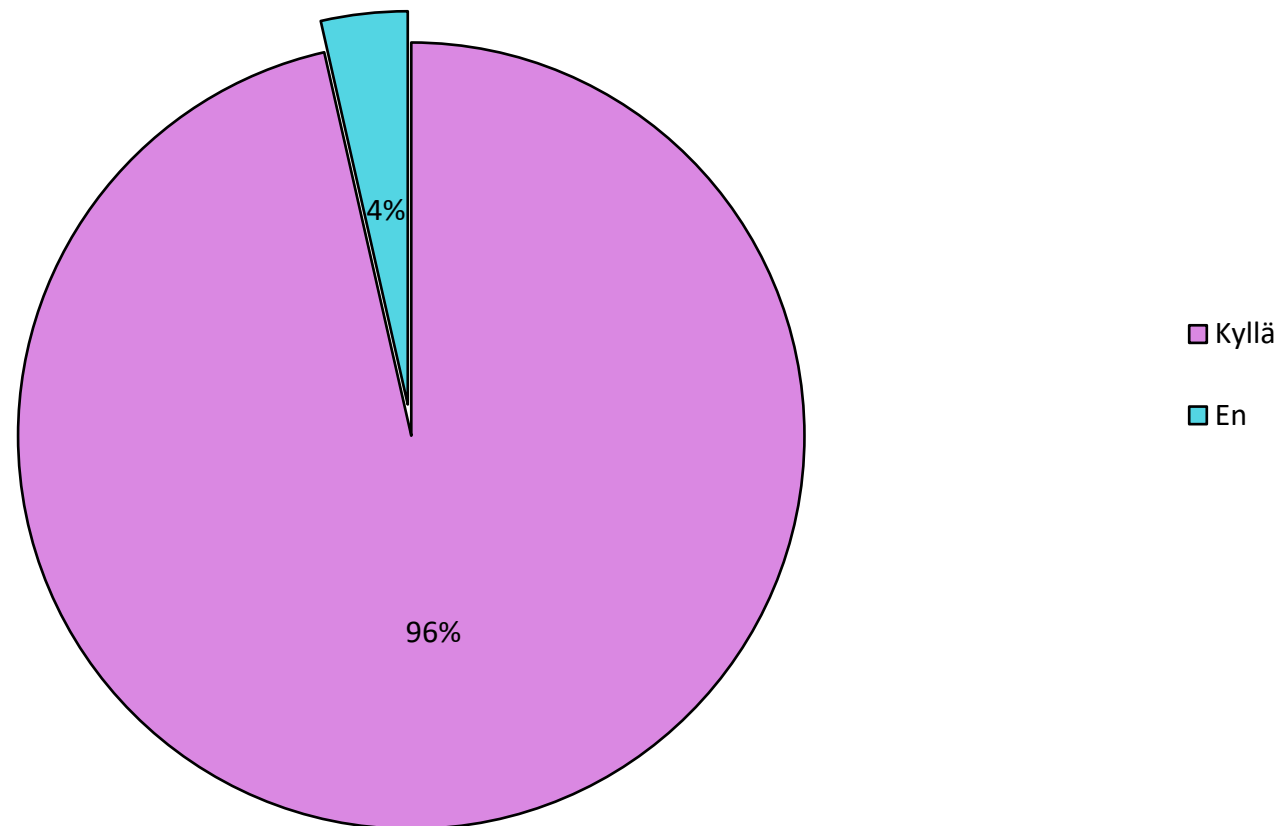
Vastaajien taustatiedot

Mikä on äidinkielenesi?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

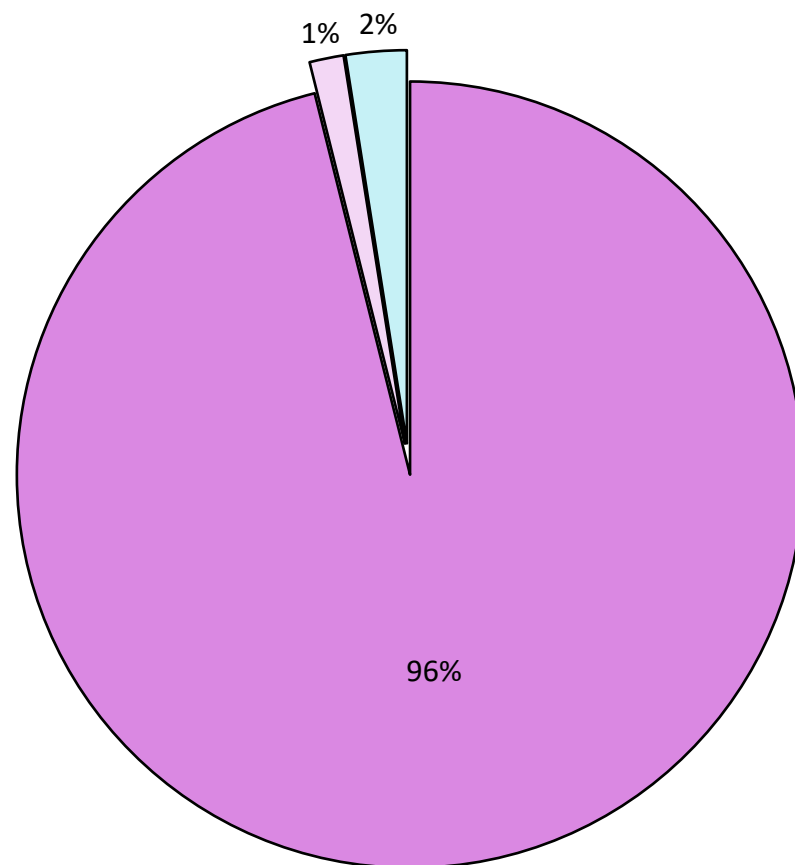
Vastaajien taustatiedot

Oletko syntynyt Suomessa?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

Vastaajien taustatiedot

Ovatko vanhempasi syntyneet Suomessa?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

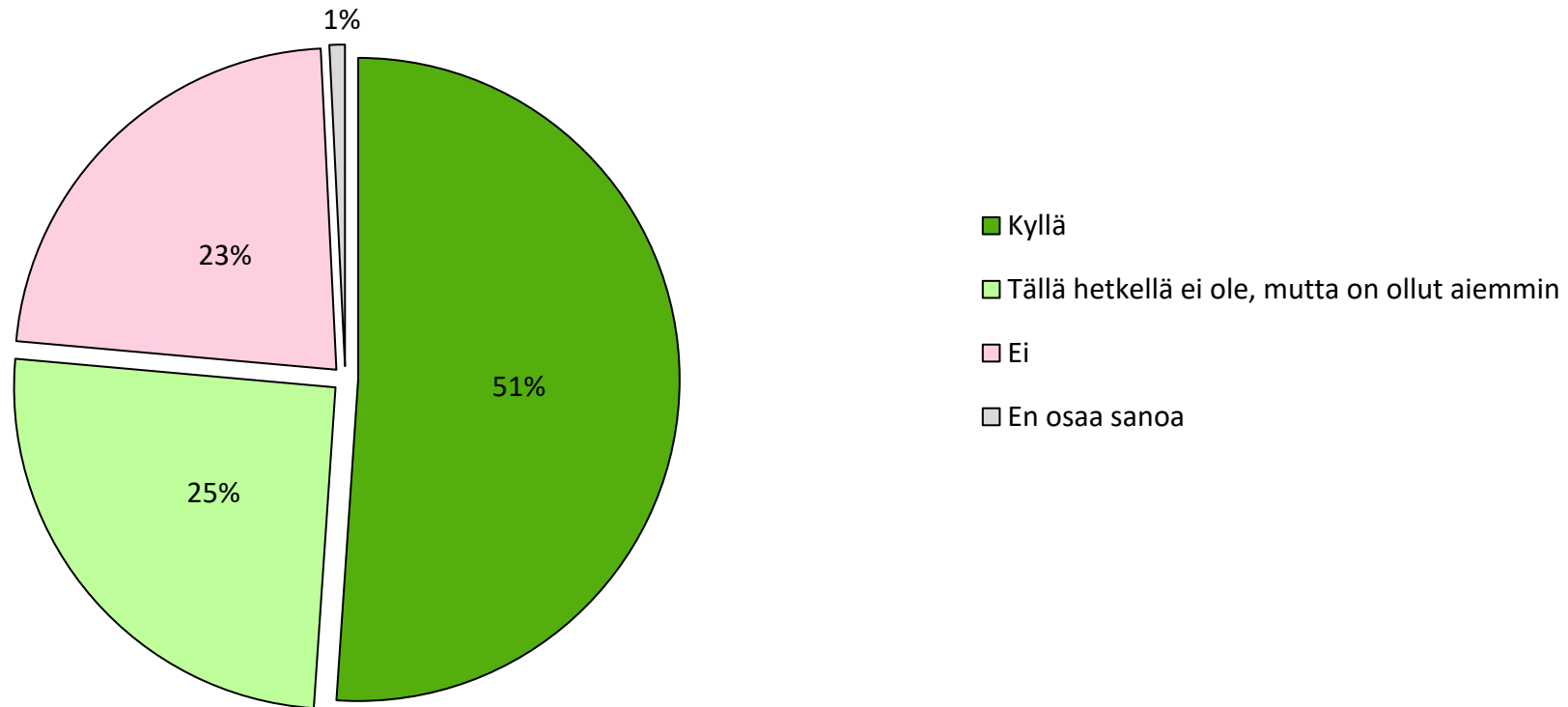
- Molemmat vanhempani ovat syntyneet Suomessa
- Toinen vanhemmistani on syntynyt muualla kuin Suomessa
- Molemmat vanhempani ovat syntyneet muualla kuin Suomessa

ULKOMAALAISTAUSTAISTEN KANSSA TYÖSKENTELY

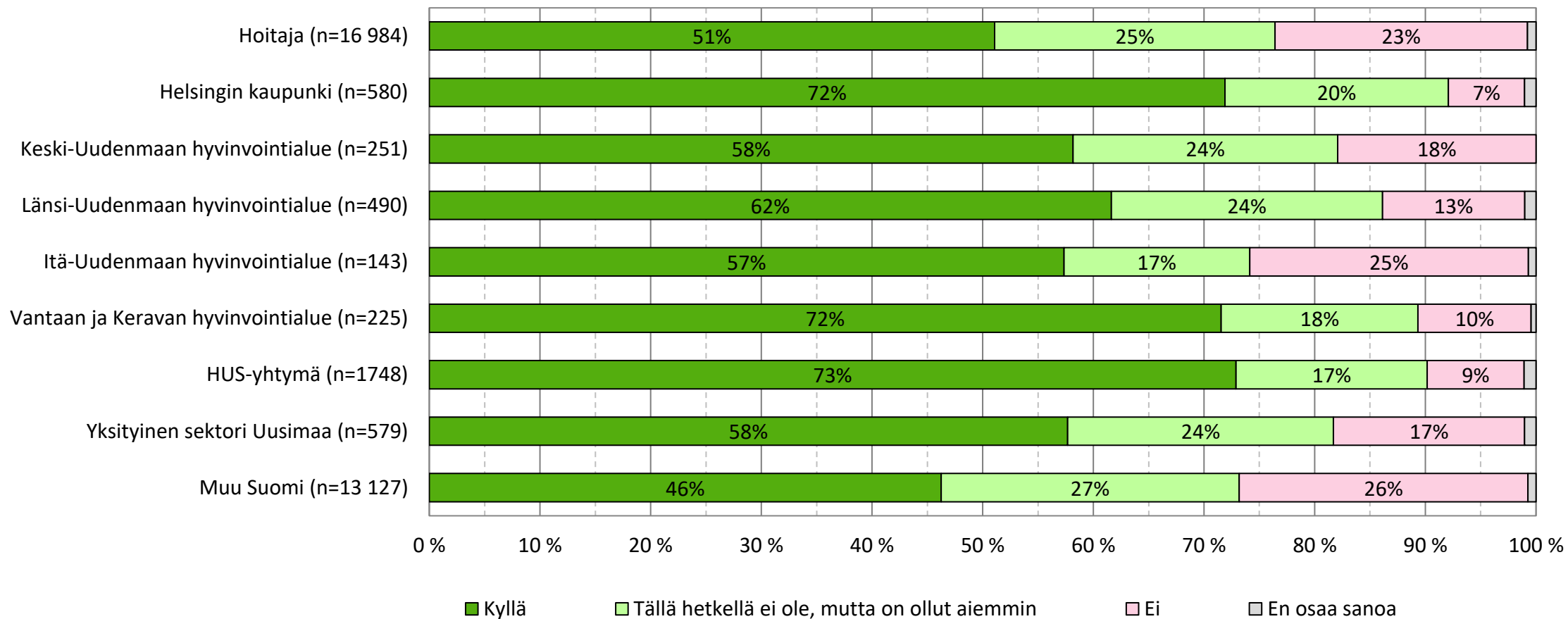
Ulkomaalaistaustaiset työkaverit

Onko sinulla ulkomaalaistaustaisia työkavereita?
Hoitajat (n=16 984)

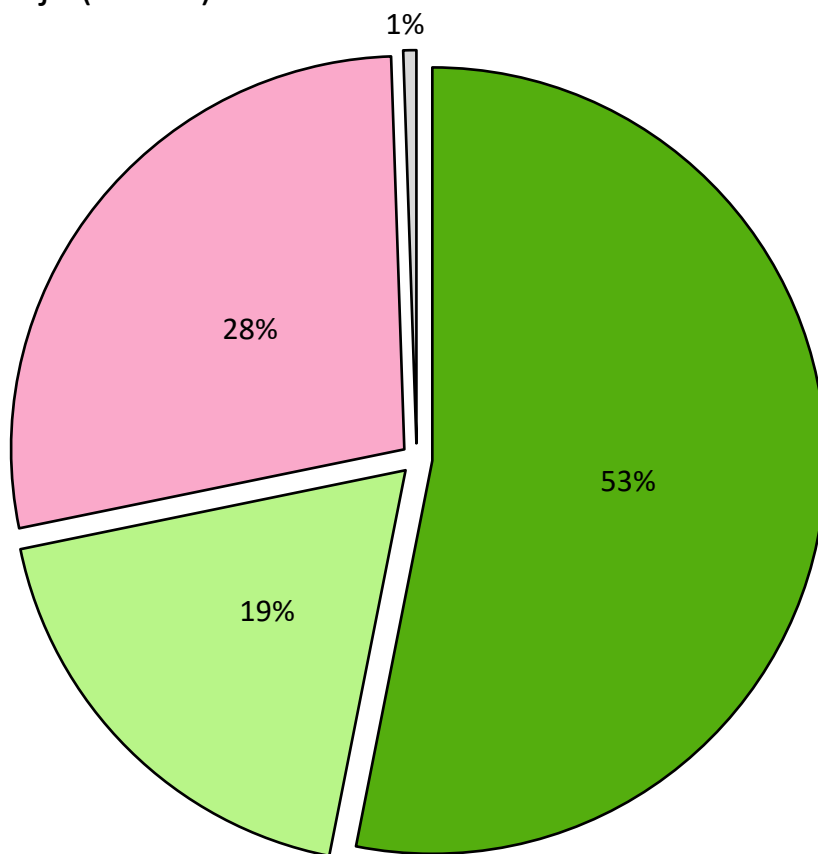
Ulkomaalaistaustaiset työkaverit

Onko sinulla ulkomaalaistaustaisia työkavereita?

Ulkomaalaistaustaiset alaiset

Onko sinulla ulkomaalaistaustaisia alaisia?
Hoitotyön johtaja (n=939)

- Kyllä
- Tällä hetkellä ei ole, mutta on ollut aiemmin
- Ei
- En osaa sanoa

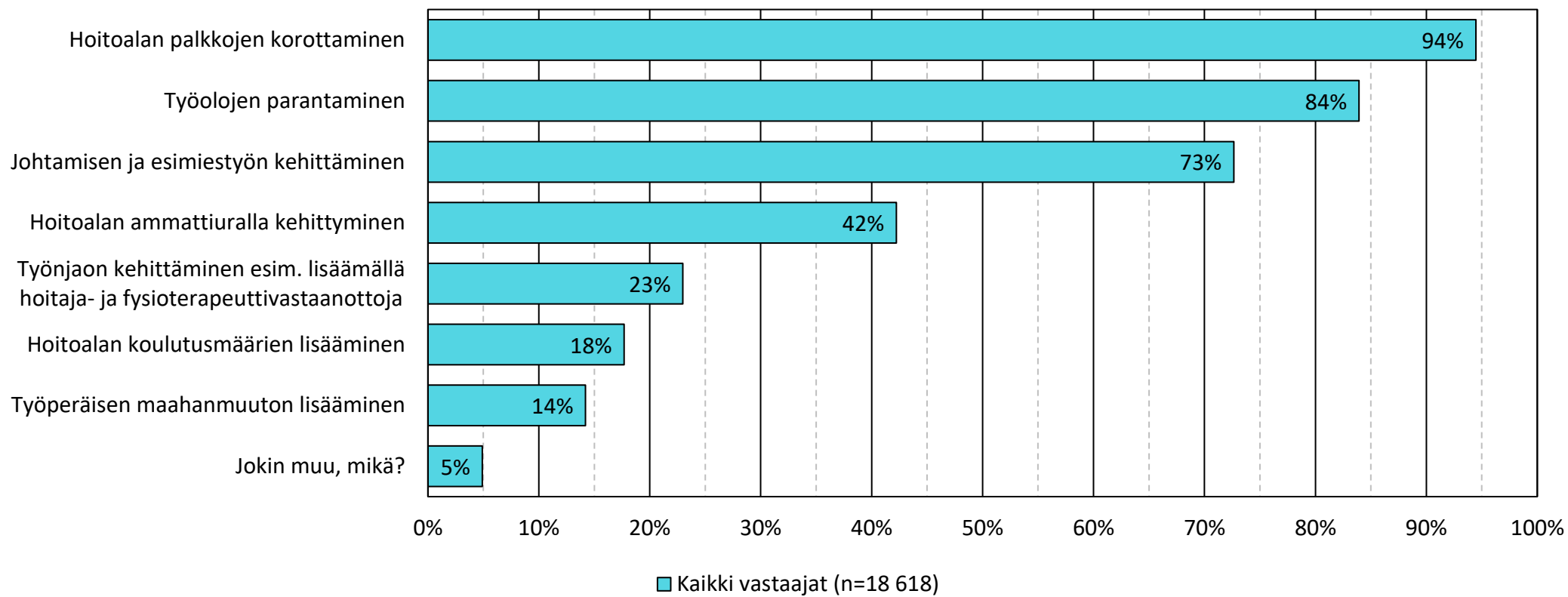
PULA SOTE-ALAN TYÖNTEKIJÖISTÄ & TYÖPERÄINEN MAAHANMUUTTO

Parhaat keinot vastata sote-alan työntekijäpulaan Suomessa

Mitkä ovat mielestäsi parhaita keinoja vastata pulaan sote-alan ammattilaisista Suomessa? Voit valita useamman vaihtoehdon.

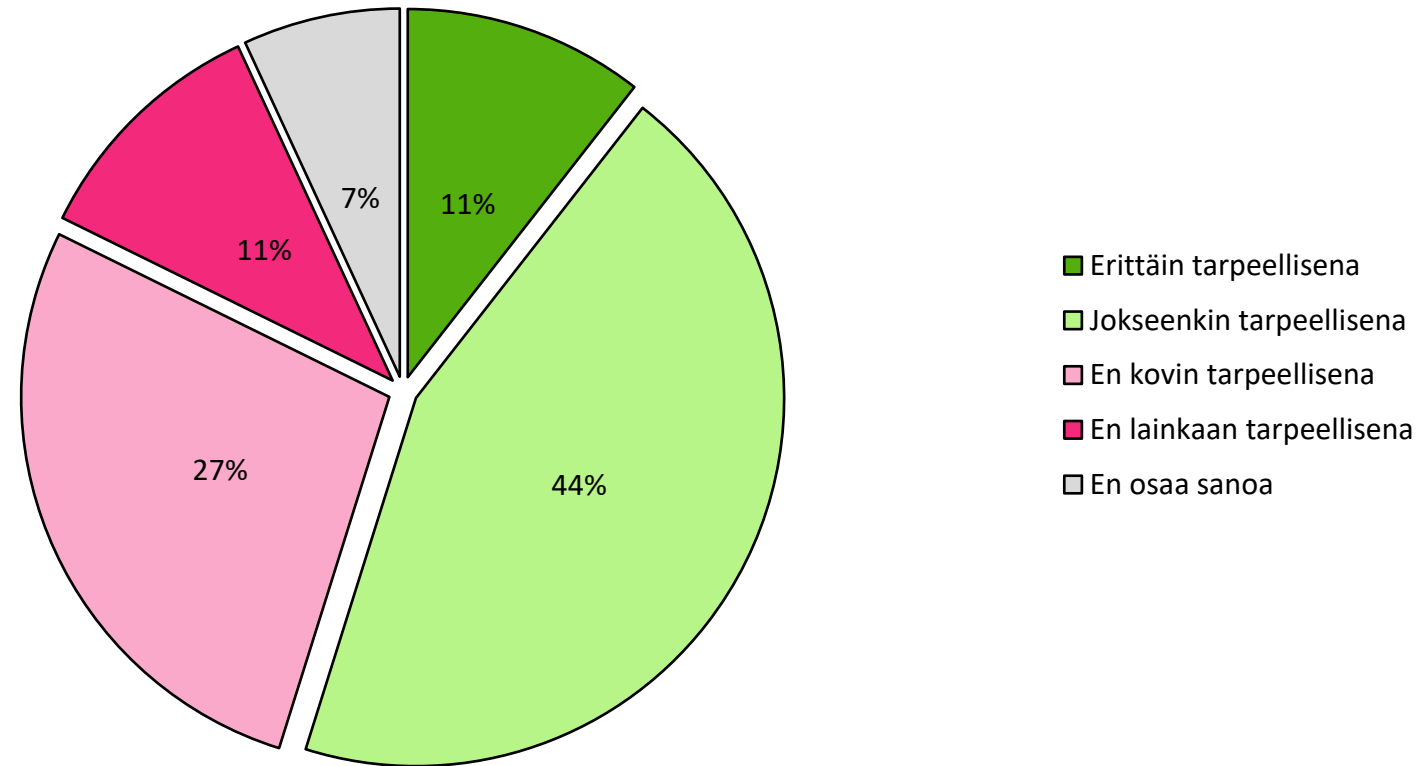
Kaikki vastaajat (n=18 618)

Ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden määrän lisääminen sote-alalla

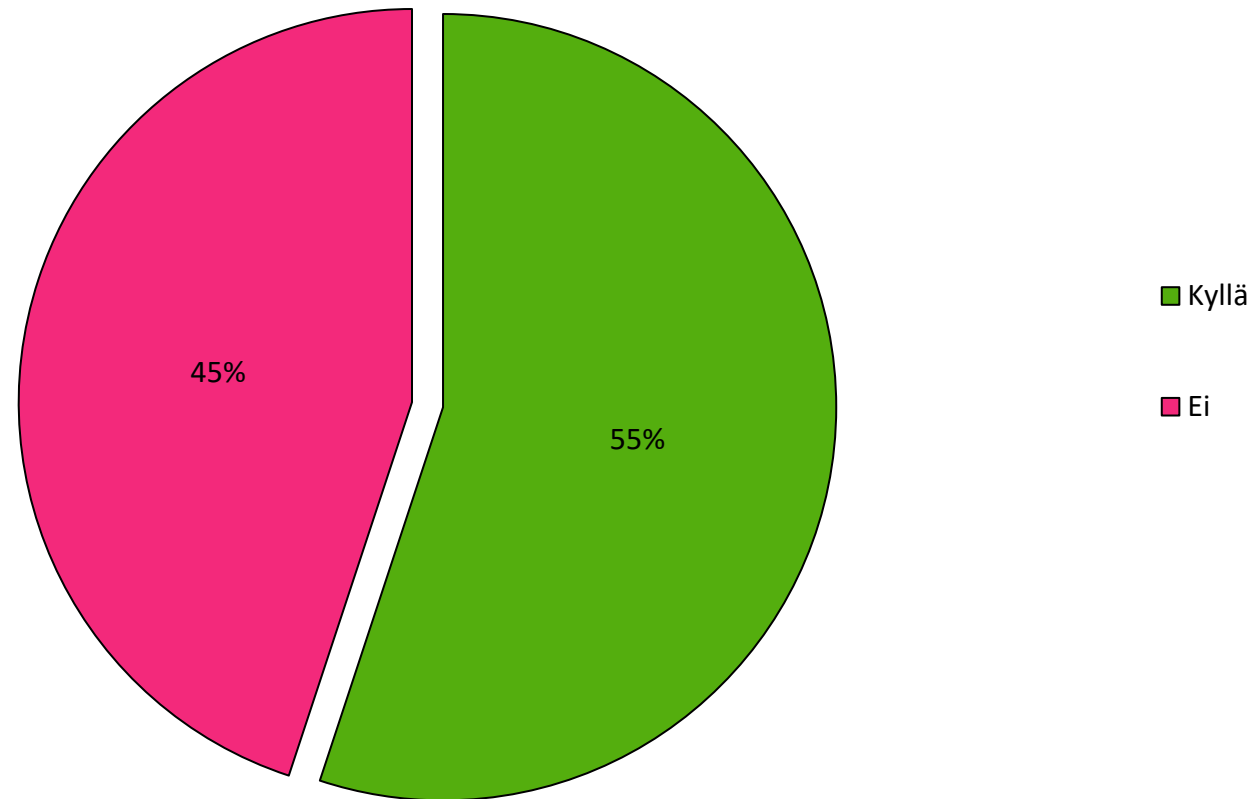
Kuinka tarpeellisena pidät ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden määrän lisäämistä sote-alalle
tulevaisuudessa?

Kaikki vastaajat (n=18 618)

Monikulttuurisuus työpaikalla

Näkykö monikulttuurisuus työpaikallasi?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

Millä tavoin monikulttuurisuus näkyy työpaikallasi?

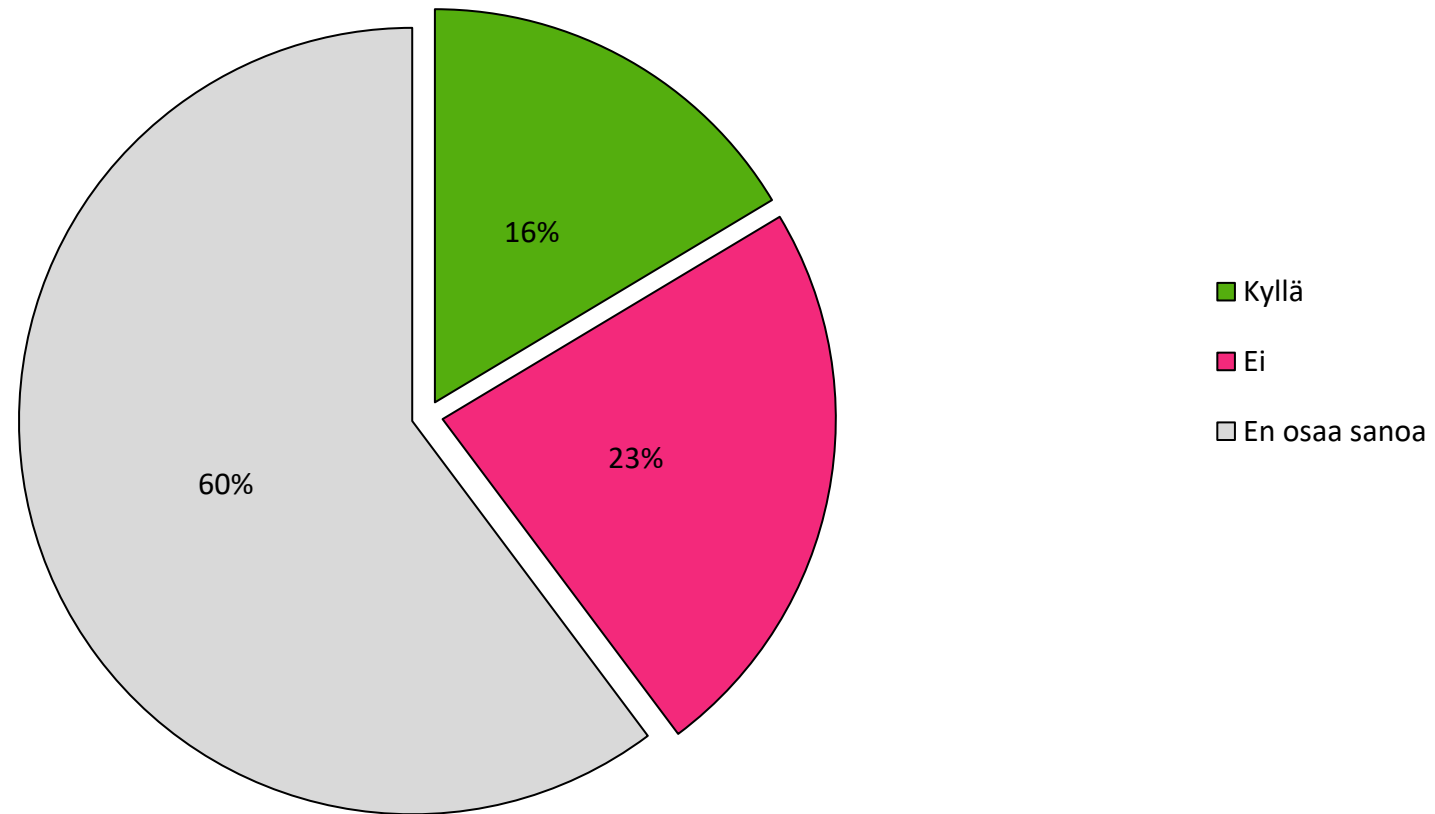
Avoimet vastaukset (n=6390)

- **Monikulttuurinen työyhteisö** (66 %)
 - Osa työkavereista ulkomaalaistaustaisia
 - Osa lääkäreistä ulkomaalaistaustaisia
 - Laitoshuoltajien joukossa ulkomaalaistaustaisia
 - Opiskelijoiden joukossa ulkomaalaistaustaisia opiskelijoita
- **Ulkomaalaistaustaiset** tai **monikulttuuriset asiakkaat** (41 %)
- **Kieli** (26 %)
 - Kielelliset haasteet vuorovaikutustilanteissa
 - Eri kielten kuuleminen työpaikalla
- **Kulttuuri** (8 %)
 - Monikulttuurisuus työyhteisössä toimii rikkautena ja mahdollistaa uusiin kulttuureihin tutustumisen
 - Huomioidaan eri kulttuureiden toiminta- ja vuorovaikutustapoja
- **Uskonto** (rukoushetket, pukeutuminen jne.) (4 %)

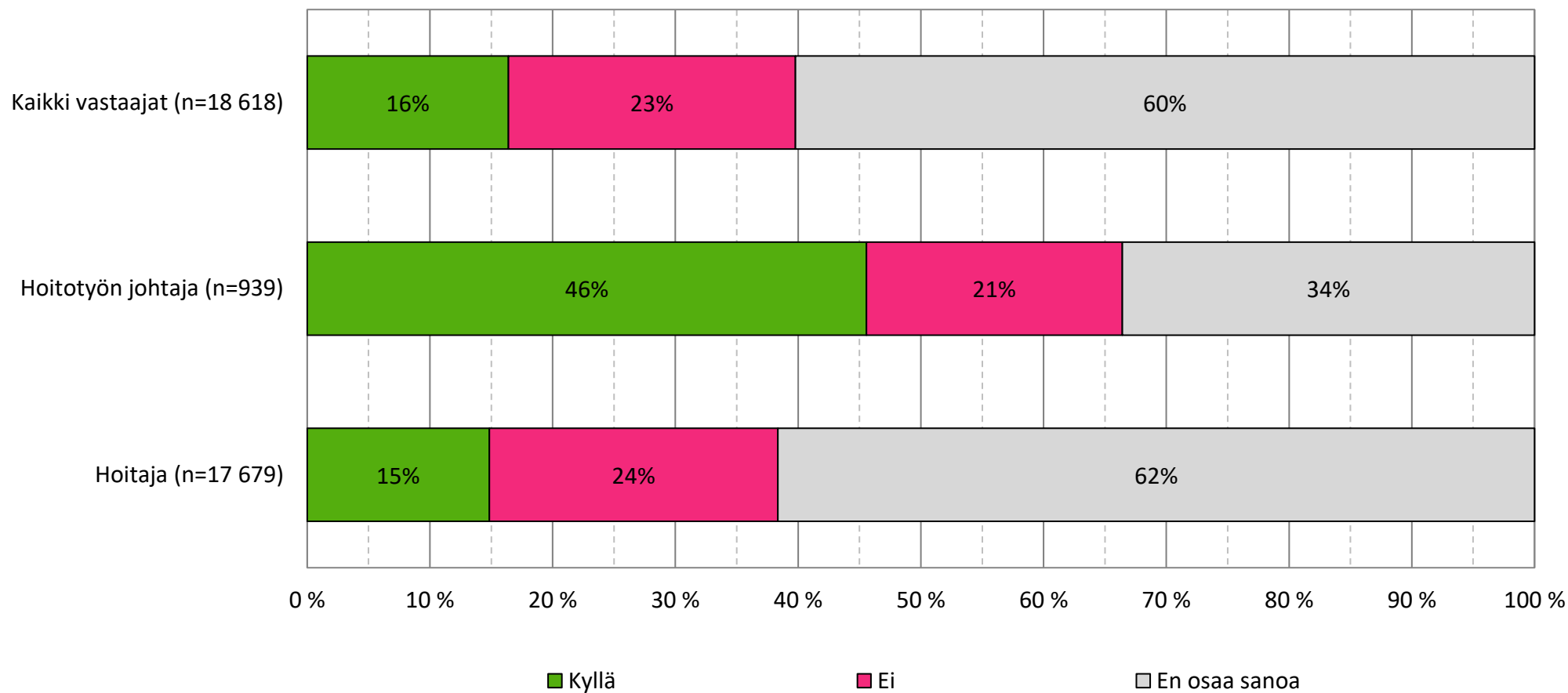
Työpaikan valmistautuminen ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden vastaanottamiseen

Onko työpaikallasi valmistauduttu vastaanottamaan lisää ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä?
Kaikki vastaajat (n=18 618)

Työpaikan valmistautuminen ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden vastaanottamiseen

Onko työpaikallasi valmistauduttu vastaanottamaan lisää ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä?

Mitä työpaikallasi pitäisi tehdä, jotta valmius vastaanottaa lisää ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä paranisi?

Avoimet vastaukset (n=1864)

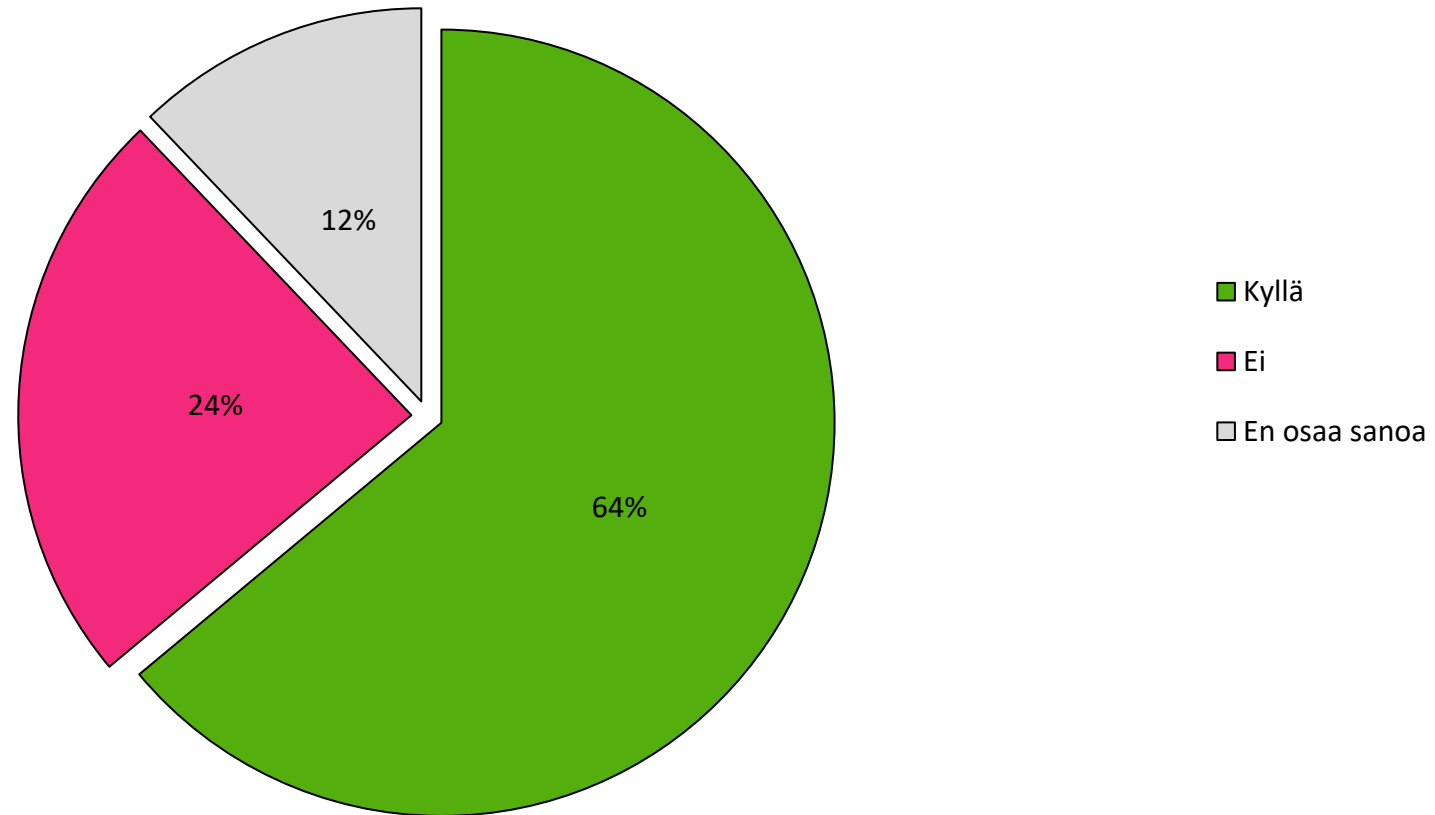
- **Suomen kielen taidon varmistaminen ulkomaalaistaustaisilta** (24 %)
- **Varata enemmän aikaa perehdytykseen** (20 %)
- **Muiden työntekijöiden kielitaidon tukeminen** (esim. kielikurssit) (10 %)
- **Muiden työntekijöiden / asiakkaiden suhtautumisen muutos ulkomaalaistaustaisiin** (8 %)
- **Työpaikalla ei tarvita muutoksia** (7 %)
- **Lisäämällä henkilöstöresursseja** (7 %)
- Työpaikalla **ei ole ollut tarvetta ulkomaalaistaustaisille työntekijöille / ei ole työnhakijoina** (6 %)
- Lisäksi useampia mainintoja keräsivät **monikulttuurisuuskoulutus, perehdytyskoulutus perehdyttäjille, alan muihin ongelmiin puuttuminen, keskustelun lisääminen, tulijoiden osaamisen varmistaminen sekä suomalaiseseen työkuulttuuriin perehdyttäminen**

Työntekijöiden tasapuolinen kohtelu työpaikoilla

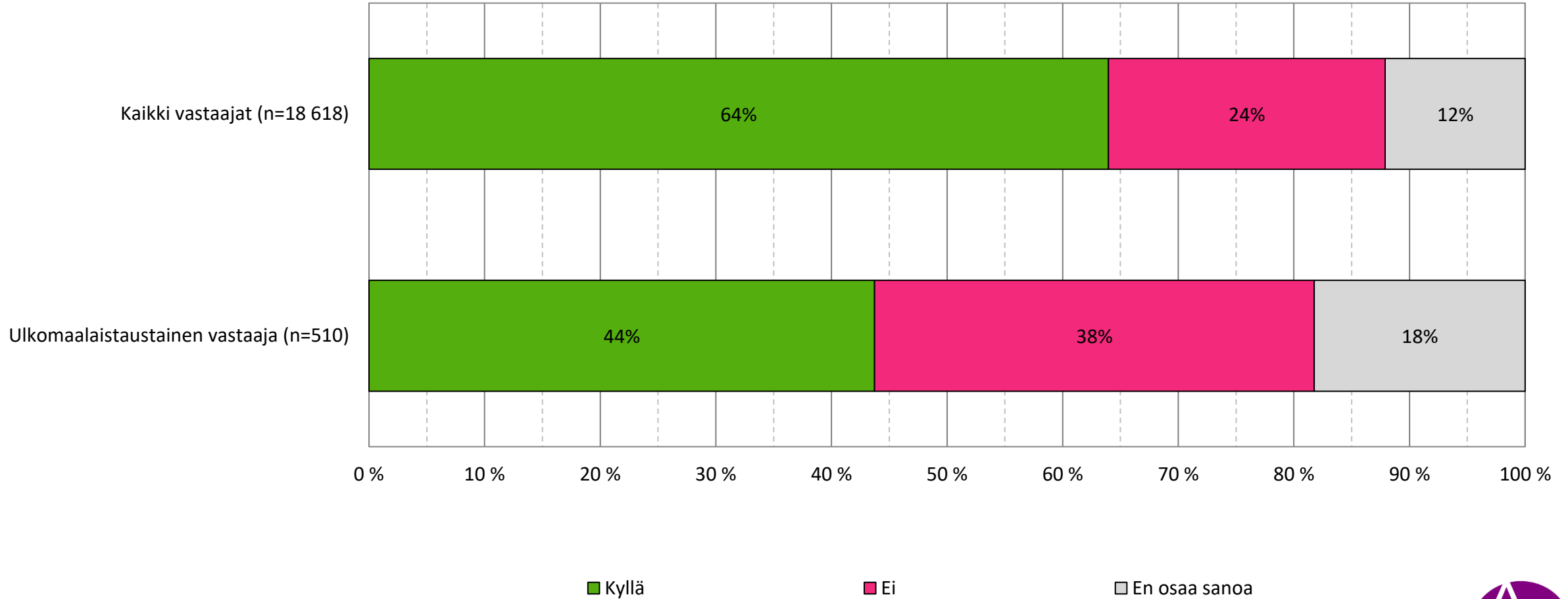
Kohdellaanko kaikkia työntekijöitä työpaikallasi tasa-arvoisesti?

Kaikki vastaajat (n=18 618)

Työntekijöiden tasapuolinen kohtelu työpaikoilla

Kohdellaanko kaikkia työntekijöitä työpaikallasi tasa-arvoisesti?

Miten syrjivä tai epätasa-arvoinen kohtelu on ilmennyt työpaikallasi?

Avoimet vastaukset (n=3441):

- **Lomien tai työvuorojen epätasainen jakautuminen** (24 %)
- **Sosiaalisiin suhteisiin perustuva syrjintä** (22 %)
 - Esihenkilöiden suosiossa olevat työntekijät saavat **enemmän vapauksia / etuja**
 - Esihenkilöiden suosiossa olevien työntekijöiden **toiveiden kuuntelu** mm. loma- ja vapaatoiveissa sekä työtehtävien jaossa
- **Työtehtävien epäreilu jakautuminen** (13 %)
- **Palkkaepätasa-arvo** (8 %)
- **Asemaan perustuva syrjintä** (6 %)
- **Sääntöjen / sopimusten tulkinta** (6 %)
- **Epätasa-arvo koulutukseen pääsyssä** (6 %)
- **Porukan ulkopuolelle jättäminen** (6 %)
- Useampia kertoja mainittiin lisäksi **kielitaidon perusteella syrjiminen, vanhojen tai uusien työntekijöiden syrjiminen, joidenkin työntekijöiden päästäminen helpommalla, sukupuoleen perustuva syrjintä, epätasa-arvo työtehtävissä etenemisessä** sekä **ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden osaamisen vähättely**

Miten syrjivä tai epätasa-arvoinen kohtelu on ilmennyt työpaikallasi? 1/2

Ulkomaalaistaustaisten vastaajien avoimet vastaukset (n=131):

- **Osaamisen vähättely** (24 %)
 - *”Ensinnäkin kantahenkilökunta ovat epäkohteliaita maahanmuuttaja sairaanhoitajia kohtaan. Vaikka heillä on sama sairaanhoitajakoulutus, he luulevat aina maahanmuuttaja sairaanhoitajan tietävän vähän heihin verrattuna. Mikä on todella alentavaa ja nöyryyttävää. ...”*
- **Lomien tai työvuorojen epäreilu jakautuminen** (21 %)
 - *”Syrjintää en ole havainnut, mutta kaiken kaikkiaan epätasa-arvoista kohtelua on. Toiset saavat aina parhaan kesäloma-ajan, paremmat työvuorolista jne.”*
- **Rasistisuus tai ennakkoluuloisuus** (20 %)
 - *”...ulkomaalaisia työntekijöitä rangaistaan yleensä enemmän varsinkin värillisiä ihmisiä, on stereotypia, että kun yksi foreign työntekijä tekee virheen, kaikki muut merkitään samalla musteella. Joskus rasismi on ihan avoimesti esillä ammattialalla, mutta sitä ei tuomita, vaan se hyväksytään laajalti nopeasti tuomitsevien keskuudessa.”*
- **Työtehtävien tai työn vastuualueiden epäreilu jakautuminen** (14 %)
- **Kielitaitoon perustuva syrjintä** (11 %)
 - *”...Oon nähnyt hyvin paljon että suomalaiset hoitajat ovat hyväksi käyttäneet ulkomaalaishoitajia riittämätön kielitaidon vuoksi sekä ulkomaalaiset hoitajat eivät tietää heidän oikeuksiaan eikä paljon lakista mitään”*

Miten syrjivä tai epätasa-arvoinen kohtelu on ilmennyt työpaikallasi? 2/2

Ulkomaalaistaustaisten vastaajien avoimet vastaukset (n=131):

- **Sosiaalisiin suhteisiin perustuva syrjintä** (11 %)
 - *"Kaveruussuhteet esihenkilön kanssa tuovat enemmän joustoa..."*
- **Asemaan perustuva syrjintä** (8 %)
 - *"Keikkailijoita kohtaan on joissain paikoissa suuria ennakkoluuloja ja tästä johtuvaa ikävää käytöstä. Etenkin olen huomannut, että ulkomaalaistaustaiset, heikomman suomenkielen omaavat saavat epäsuoraa ja myös suoraa syrjivää kohtelua..."*
- **Ryhmän ulkopuolelle sulkeminen** (8 %)
 - *"... Ulkomaalaiset hoitajat jätetään ulkopuolisiksi. ..."*
- **Palkkaepätasa-arvo** (8 %)
 - *"Samassa työpaikalla sama työtä tehdään eri palkalla."*
- Useampaan kertaan mainittiin lisäksi **päätösten ulkopuolelle sulkeminen, kiusaaminen, syrjintä, kouluttautumisen / etenemisen hankaloittaminen, johtamisen ongelmat, ikäsyrjintä, vuorovaikutustavoissa ilmenevä syrjintä**

